روزنامه فرهنگی - اجتماعی صبح ایران
صاحب‌امتیاز: سازمان صداوسیمای جمهوری اسلامی ایران
مدیر مسئول: یوسف قوچانی غروی

جام جم

یکشنبه ۲۷ اردیبهشت ۱۴۰۵ | ۲۹ ذی‌القعده ۱۴۴۷
۱۲ صفحه روزنامه
سال بیست‌وهفتم | شماره ۷۳۲۳
Sunday | 17 MAY | 2026

تهران، بلوار میرداماد، جنب مسجد الغدیر، شماره ۱۲۹ تلفن: ۲۳۰۰۴۰۰۰-۰۲۱
دورنگار تحریریه: ۲۳۰۰۴۴۳۳ سازمان توزیع: ۶۱۹۳۳۰۰۰ کدپستی: ۱۹۱۱۶۱۸۴۱۳
امور مشترکین: ۶۱۹۳۳۱۱۴ سازمان آگهی‌ها: ۴۹۱۰۵۰۰۰ شماره پیامک: ۳۰۰۰۱۱۲۴۰

تلفن گویا: ۲۳۰۰۴۴۴۴
چاپ: چاپخانه روزنامه جام جم
شاپا: ISSN1735-3637

پایگاه اطلاع‌رسانی روزنامه: www.jamejamdaily.ir
پست الکترونیکی: info@jamejamdaily.ir

آمریکا، تنهاتر شد

نظرسنجی‌ها در اروپا؛ طلوع خواست مردمی برای پایان هژمونی آمریکا

مردم اروپا به‌تدریج به این نتیجه می‌رسند که وابستگی طولانی‌مدت به آمریکا، هم برای هویت مستقل اروپا و هم برای آینده اقتصادی و سیاسی آنها هزینه‌بر بوده است. در سال‌های اخیر، نظرسنجی‌ها در کشورهایی مانند فرانسه، آلمان و ایتالیا نشان می‌دهد که اکثریت شهروندان خواهان کاهش مداخلات واشنگتن در تصمیمات اروپایی هستند. موضوعاتی مانند جنگ‌افروزی آمریکا در اوکراین، فشار برای تحریم روسیه بدون در نظر گرفتن منافع اروپا و خروج یکجانبه از توافق هسته‌ای ایران، احساس وابستگی تحقیرآمیز را در میان اروپاییان تقویت کرده است. همچنین سیاست‌های حمایت‌گرایانه آمریکا نظیر «قانون کاهش تورم» که صنایع اروپا را متضرر کرد، نارضایتی را به اوج رسانده است.

داده‌های تازه برتلزمن نشان می‌دهد اروپایی‌ها به‌طور فزاینده‌ای خواهان استقلال از آمریکا هستند؛ ۷۳ درصد از شهروندان اتحادیه اروپا معتقدند وقت آن رسیده که اروپا راه خود را برود. این خواسته دیگر تنها به یک جناح سیاسی تعلق ندارد: ۸۵ درصد از چپ‌گرایان و ۵۵ درصد از راست‌گرایان نیز با این موضع موافق هستند.

در همین حال، اتحادیه اروپا هنوز ناتو را پشتوانه امنیتی می‌داند؛ ۶۳ درصد معتقدند عضویت در ناتو در برابر تهدیدات امنیتی محافظت می‌کند. آمریکا با وجود افت شدید اعتماد همچنان متحد اصلی اروپا به شمار می‌رود اما جایگاهش از ۵۱ درصد به ۳۱ درصد سقوط کرده است. تصویر کلی، اروپایی است که می‌خواهد مستقل‌تر باشد، اما نه تنها.

اوقات شرعی

اذان ظهر: ۱۲:۰۱	نیمه شب شرعی: ۲۳:۱۱
غروب آفتاب: ۱۹:۰۴	اذان صبح فردا: ۰۳:۱۸
اذان مغرب: ۱۹:۲۴	طلوع خورشید فردا: ۰۴:۵۷

امروز در تاریخ

- روز ملی ارتباطات و روابط عمومی

حکمت

امام علی(ع): هر که واعظی درونی داشته باشد، او را از جانب خداوند نگهبانی است./ تحف‌العقول

واحه

گر تو را خاطر ما نیست، خیالت بفرست
تا شبی محرم اسرار نهانم باشد/سعدی

یادداشت

مجید رضابالا | نویسنده

تراژدی دروازه پارس آریوبرزن

در واپسین روزهای شکوه شاهنشاهی هخامنشی، هنگامی که سایه فروپاشی بر سرزمین پارس افتاده بود، دره‌ای خاموش در دل کوهستان به واپسین سنگر تاریخ بدل شد. در آن تنگه سنگی که بعدها «دروازه پارس» نام‌گرفت، مردانی اندک در برابر طوفان سپاهی ایستادند که گویی نیمی از جهان را در خود داشت. فرمانده آنان آریوبرزن بود؛ مردی که بیش از آن‌که به پیروزی بیندیشد، به معنای ایستادن می‌اندیشید. خبر شکست‌های پی‌درپی از دوردست‌ها می‌رسید و نام اسکندر همچون طنین رعد در سراسر آسیا می‌پیچید. شاهنشاه به شرق رفته بود و پایتخت بی‌پناه. در چنین هنگامه‌ای، پرسشی بزرگ در دل سپاه کوچک پارس زاده شد: آیا باید بایستند یا راه گریز گیرند؟

آریوبرزن اما در دل آن تاریکی پاسخ دیگری می‌شنید. او می‌دانست که گاه ارزش یک ایستادگی از هزار پیروزی بیشتر است. پس دروازه پارس را بست و کوهستان را به سپر آخرین مقاومت بدل کرد. چند روز بعد، سپاه اسکندر به پای آن دره رسید؛ سپاهی عظیم که جهان را در آرزوی یک فرمان می‌دید. نخستین برخورد در تنگه رخ داد و کوهستان ناگهان به میدان خشم سنگ و فولاد بدل شد. پیکان‌ها در هوا می‌دویدند و سنگ‌ها از فراز صخره‌ها فرو می‌غلتیدند. سپاه فاتح، برای نخستین بار در این راه درنگ کرد. در آن سوی میدان، اسکندر ایستاده بود؛ فاتحی جوان که سودای پیوند دادن جهان را در سر داشت. او در برابر خود نه ارتشی بزرگ، که اراده مردی را می‌دید که از شکست نمی‌هراسید.

از همان لحظه، نبرد دروازه پارس تنها جنگی میان دو سپاه نبود، بلکه رویارویی دو اندیشه بود: اندیشه فتح جهان و اندیشه نگاه‌داشتن شرافت خویش.

روزها گذشت و کوهستان شاهد نبردی فرساینده شد. سنگ‌ها سرخ شدند و دره از فریاد مردان پر شد. پارسیان اندک بودند، اما هر گام دشمن را با بهایی سنگین پاسخ می‌دادند. اما تقدیر، همیشه راهی پنهان در دل کوهستان دارد. مردی که زخم‌های کهنه در دل داشت، راهی مخفی را به دشمن نشان داد. و چنین شد که شبی تاریک، سپاه مقدونی از پشت کوهستان گذشت. سپیده‌دمی خونین فرارسید.

حمله از دو سو آغاز شد و حلقه مرگ بر گرد مدافعان تنگ‌تر شد. یاران آریوبرزن یکی پس از دیگری فروافتادند، اما او هنوز ایستاده بود. در واپسین لحظه‌ها، فرمانده پارسی در برابر فاتح جهان قرار گرفت. یکی با رویای جهانی یکپارچه آمده بود و دیگری با عهدی که با شرافت خویش بسته.

نبرد پایان یافت، اما داستان آنجا پایان نگرفت؛ زیرا تاریخ تنها پیروزی‌ها را به یاد نمی‌سپارد. گاه نام کسانی را نیز نگاه می‌دارد که می‌دانستند شکست خواهند خورد، اما ایستادند تا چیزی بزرگ‌تر از پیروزی را حفظ کنند. و چنین شد که دروازه پارس نه‌فقط میدان یک نبرد، بلکه صحنه یکی از ماندگارترین تراژدی‌های تاریخ شد. تراژدی مردی که در برابر جهان ایستاد و هرچند فروافتاد، اما از خویش شکست نخورد.

ورزش

قرارداد دلاری با بازیکنان و احتمال شکایت در فیفا؛ مدیران مراقب باشید

معضل خارجی‌ها!

جنگ، تعطیلی لیگ، تعطیلی فوتبال، استادیوم‌های خالی، بازیکنان خانه‌نشین و فوتبالی که هر چند تعطیل است اما هرگز پایانی نخواهد داشت. به زودی، با آرام شدن اوضاع و دور شدن سایه جنگ از کشور، فوتبال دوباره به جریان می‌افتد و دوباره زمین‌های چمن میزبان فوتبالیست‌هایی خواهد بود که طرفداران را روی سکو یا پای تلویزیون دیوانه می‌کنند. تا آن زمان، همه چیز به حالت تعلیق درآمده و نگاه‌ها به حضور تیم‌ملی در رقابت‌های جام‌جهانی است. البته که فدراسیون تلاش کرده تا لیگ‌های پایین‌تر را بدون تماشاگر برگزار کند تا حداقل تیم‌های صعود و سقوط‌کننده تکلیف‌شان روشن شود ولی فعلا لیگ برتر، تعطیل است. با شروع جنگ، اتفاق مهمی که رخ داد کوچ دسته‌جمعی بازیکنان خارجی از لیگ برتر بود. فوتبالیست‌های گرانقیمتی که با نوسان ارز هر روز گران و گرانتر می‌شدند. حالا تکلیف خیلی از آنها روشن نیست و طرفداران می‌پرسند این همکاری ادامه می‌یابد یا به پایان رسیده است؟

تهدید به فسخ

آنچه مشخص است به دلیل شرایط جنگی، فوتبال در اولویت نیست. صدمات و آسیب‌های وارد شده به بخش‌های اقتصادی کشور، اعتبارات را از فوتبال دور کرده است. به تمام باشگاه‌ها اعلام شده در این موقعیت باید صرفه‌جویی کنند ولی مساله این است که خارجی‌ها پول‌شان را می‌خواهند. خیلی‌ها تصور می‌کردند قراردادها به شکلی نوشته شده که این بازیکنان تنها تا زمان جنگ پول می‌گیرند اما یکی از مدیران فوتبال به جام‌جم می‌گوید: «خیر، از لحظه شروع جنگ باشگاه‌ها باید ماهانه دستمزد بازیکنان خارجی را بپردازند.

نمونه آن آنتونیو آدان گلر اسپانیایی استقلال است. او به این باشگاه اعلام کرده باید دستمزد ماهانه ۶۰ هزار دلاری‌اش را پرداخت کنند وگرنه قراردادش را یکطرفه فسخ می‌کند.»

این تنها نوتیسی نیست که باشگاه‌های لیگ برتر از سوی بازیکنان خارجی دریافت کرده‌اند. به دلیل کاهش بودجه‌ها و جلوگیری از هزینه‌زایی در شرایط جنگی، اکثر آنها موفق نشده‌اند دستمزد نسبتا بالای بازیکنان خارجی را دریافت کنند. حالا نگاهی به تعداد بازیکنان خارجی به تفکیک باشگاه‌ها در لیگ برتر بیاندازید؛

جایگاه اول: تراکتور با ۸ بازیکن خارجی
جایگاه دوم: استقلال با ۷ بازیکن خارجی
جایگاه سوم: چادرملو با ۶ بازیکن خارجی
جایگاه چهارم: سپاهان و پرسپولیس هر کدام با ۴ بازیکن خارجی
جایگاه پنجم: گل‌گهر و فولاد خوزستان هر کدام با ۳ بازیکن خارجی
جایگاه ششم: باشگاه مس رفسنجان با یک بازیکن خارجی

باشگاه‌های فجر سپاسی، خیبر خرم‌آباد، ملوان، استقلال خوزستان، پیکان، ذوب‌آهن، آلومینیوم اراک و شمس آذر در تابستان امسال برای کاهش هزینه‌ها و همچنین دوری از پرونده‌های بین‌المللی تصمیم گرفتند تا به بازیکنان داخلی اعتماد کنند. همین حالا باشگاه استقلال خوزستان درگیر پرونده‌های شکایت در فیفاست و به گفته بهنام ابولقاسم‌پور مدیرعامل آنها، باید هزینه‌های هنگفتی پرداخت کنند. این باشگاهها حداقل خیال‌شان راحت است که با وقوع جنگ، دیگر خبری از تهدید و فسخ قرارداد خارجی‌ها نیست و تمرکزشان روی همکاری یا پرداخت دستمزد بازیکنان داخلی است. در مقابل اما تراکتور، استقلال، چادرملو و... به شدت درگیر دلار و بازیکنان خارجی هستند. همین حالا هیچکدام از خارجی‌های استقلال فسخ قرارداد نکرده‌اند ولی باشگاه ملزم است ماه به ماه دستمزدشان را بپردازد. از آنجا که به دلیل حمله به پتروشیمی خلیج فارس، استقلال نیز با مشکلات مالی مواجه شده نتوانسته دستمزدها را پرداخت کند بنابراین بعضی بازیکنان تهدیدبه‌فسخ یکطرفه کرده‌اند. هر باشگاهی که بازیکنان خارجی‌اش فسخ یکطرفه کنند یعنی کار به شکایت به فیفا می‌کشد. مشابه آنچه در سرتاسر سال‌های گذشته رخ داده است. به طور مثال همین حالا پرسپولیس و اوریه درگیر هستند و کارشان به فیفا کشیده است. البته قرمزها کار عاقلانه‌ای هم در این موقعیت انجام دادند. از آنجا که حدس می‌زدند لیگ برگزار نمی‌شود اجازه دادند دو بازیکن ازبک‌شان یعنی اوستون اورونوف و ایوان سرگیف به صورت قرضی به باشگاههای کشورشان ملحق شوند. این یعنی خبری از پرداخت دستمزد ماهیانه نیست و کمی از فشارهای مالی باشگاه پرسپولیس کاسته می‌شود.

جلوی ضرر را بگیرید

در حال حاضر لیگ برتر ۳۶ بازیکن خارجی دارد که بعضی از آنها نه تنها تا پایان فصل جاری که فصل آینده نیز قرارداد دارند. این یعنی اگر لیگ بلاتکلیف بماند، هزینه‌ها همینطور افزایش می‌یابد. بعضی باشگاهها گویا به این مسئله دقیق و کارشناسی نگاه نمی‌کنند چون اگر غیر از این بود، تکلیف بازیکنان خارجی‌شان را هر چه سریعتر روشن می‌کردند تا اجازه ندهند ضرر مالی زیادی وارد شود. البته که نگاه بعضی مدیران این است که در صورت بلاتکلیفی با فروش بازیکنان به درآمدزایی برسند اما این اتفاق تنها در صورتی می‌افتد که قراردادها یکطرفه فسخ نشده باشد. به طور مثال یاسر آسانی وینگر چپ استقلال همین حالا با پیشنهاداتی مواجه شده ولی استقلال تاکید به حفظ او دارد. اگر این بازیکن دستمزدش را نگیرد فسخ می‌کند. اگر هم بگیرد و لیگ بعدی نیز به تعویق بیفتد، تکلیف چه می‌شود؟ آنچه عیان است، کاهش چشمگیر بودجه فوتبال است. بنابراین باشگاهها باید بازیکنان خارجی را کنار بگذارند و از سرمایه‌های داخلی استفاده کنند. این موقعیت خوبی است برای بازگشت به دهه ۷۰ و کشف دوباره استعدادهای فوتبال. بدون شک طرفداران نیز در این موقعیت به باشگاهها فرصت می‌دهند تا همه چیز را از نو بسازند. بازیکنان گرانقیمت نیز یا باید دستمزدشان را کاهش دهند و یا به فکر حضور در لیگ دیگری باشند. بنابراین همه چیز عیان و مشخص است. امکان حفظ بازیکنان خارجی گرانقیمت در فصل آینده لیگ برتر نیست. عاقلانه‌ترین راه حل این است که باشگاهها قید درآمد احتمالی از فروش بازیکنان را که از قضا ریسک بالایی دارد بزنند و به فکر انتقال آنها باشند؛ حتی انتقال قرضی. در این صورت حداقل ما به‌التفاوت دستمزدها را پرداخت می‌کنند، نه کل دستمزد را. موردی که احتمالا درباره سرگیف و اوستون اورنوف در پرسپولیس پیش آمده است. آن مدیر فوتبال نیز می‌گوید: «من یک مسئله را با قاطعیت به شما می‌گویم. فصل آینده هیچکدام از بازیکنان خارجی در باشگاههای لیگ برتر ماندگار نیستند. حالا این مهم است که مدیران ما چطور و با چه سیاستی رفتار می‌کنند تا مبادا ضررهای مالی هنگفت پیش بیاید. خارجی‌ها نمی‌خواهند دور از فوتبال باشند و بعضی از آنها در عرصه باشگاهی حضور دارند. بعضی‌ها هم که مشتری ندارند از خدایشان است این وضع ادامه پیدا کند چون به راحتی دستمزدشان را می‌گیرند.»

جریمه هنگفت در جیب منتظر محمد

باشگاه استقلال به دلیل پرونده حقوقی با منتظر محمد بازیکن عراقی دو پنجره نقل و انتقالات را از دست داده است. این بازیکن در زمان علی خطیر به استقلال ملحق شد و به ادعای او قراردادش ریالی بود. حالا در لایحه جدیدی که منتظر محمد علیه استقلال داده، این باشگاه به پرداخت ۲۸ میلیارد و ۷۵۰ میلیون تومان به اضافه ۵ هزار دلار هزینه حقوقی و دادرسی محکوم شده است. رقمی که پرداخت آن در موقعیت فعلی سخت است. از سویی استقلال هم مجبور است پنجره نقل و انتقالاتی خود را باز کند.

فوتبال اروپا

با اسکن کیوآرکدها خلاصه بازی‌های دیشب فوتبال اروپا را تماشا کنید

چلسی — منچسترسیتی
بایرلورکوزن — هامبورگ

جنوا	13:30	میلان
رم	13:30	لاتزیو
یوونتوس	13:30	فیورنتینا
منچستریونایتد	15:00	ناتینگهام‌فارست

بازگشت آقای خاص؛ آیا مورینیو دوباره رئال را نجات می‌دهد؟

بازگشت دوباره «آقای خاص» به مادرید، حالا دیگر فقط یک شایعه ساده نیست؛ رسانه‌های اسپانیایی و انگلیسی در روزهای اخیر با جدیت از احتمال بازگشت ژوزه مورینیو به نیمکت رئال مادرید نوشته‌اند؛ اتفاقی که اگر رخ دهد، یکی از جنجالی‌ترین و احساسی‌ترین بازگشت‌های فوتبال اروپا خواهد بود.

در شرایطی که رئال مادرید یکی از پرتنش‌ترین فصل‌های سال‌های اخیرش را پشت سر گذاشته، نام مورینیو دوباره در راهروهای سانتیاگو برنابئو شنیده می‌شود. گزارش‌های منتشرشده در رسانه‌هایی مثل آاِس، سدناسِر، اسکای اسپورت و گاردین نشان می‌دهد مدیران رئال، به‌ویژه فلورنتینو پرز، به دنبال چهره‌ای هستند تا بتواند دوباره نظم و اقتدار را به رختکن برگرداند.

متن کامل

متن کامل را در جام جم آنلاین بخوانید.